

Op weg naar Landschapspark Kloostereind

Wijk-Actie-Plan Brouwhuis 2014-2016
juni 2014

Inhoud

1 Inleiding

2 Infrastructuur van, naar en in het landschapspark

3 Projecten in het landschapspark

3.1 Wandel- trim- en ruiterroutes

3.2 Picknickplaatsen

3.3 Steigers voor mindervaliden

3.4 Kapel

3.5 Verbouwen Spelt t.b.v. Bakhuis

3.6 Insectenwand

3.7 Herinrichten van kleine landschapselementen

3.8 Oude Nederlands vee-rassen, ons levend erfgoed

3.9 Wilde bloemen

3.10 Broedplaatsen

3.11 Bijen houden

3.12 Natuurontwikkeling

3.13 Informatiecentrum/steekmuseum

4 Dorpskern Oud-Brouwhuis

5 Beheersstichting

Status:

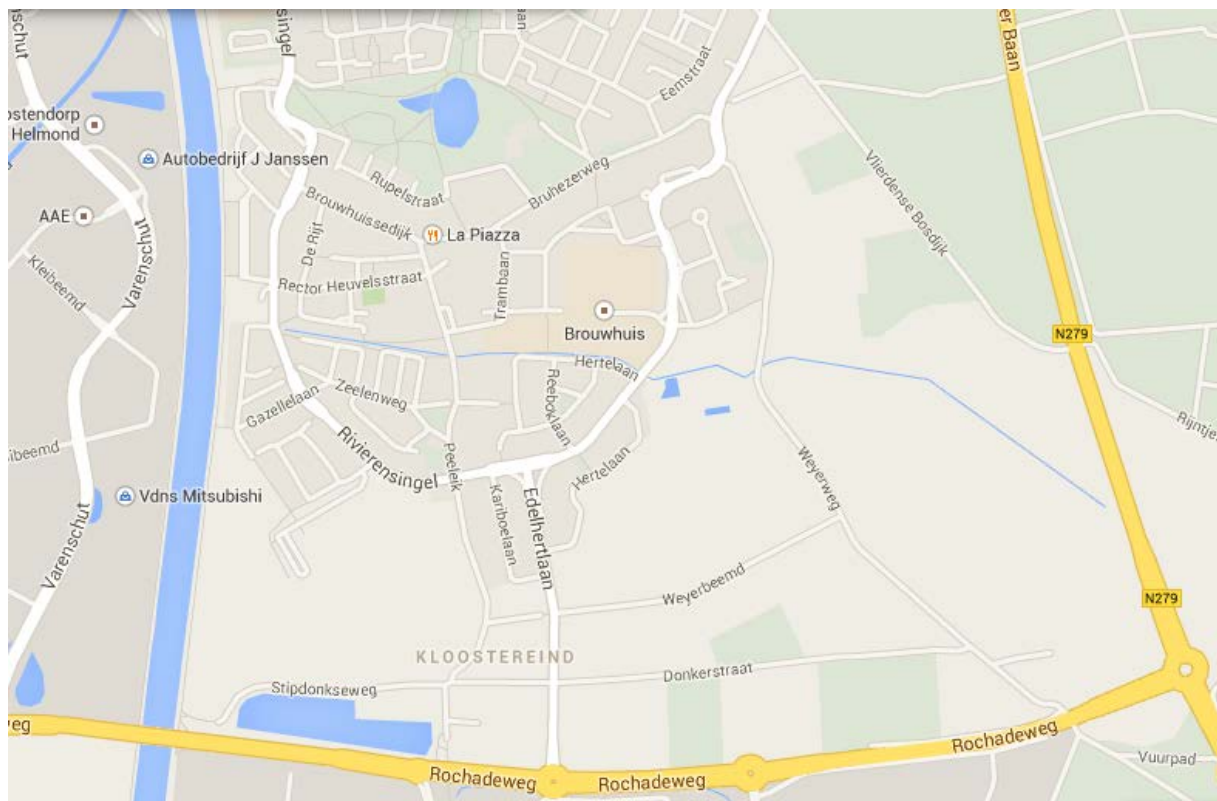
Mei 2014	Bewoners in het buitengebied zijn middels een brief geïnformeerd.
Juni 2014	Ondernemers worden benaderd.
Juli 2014	Een informatiebijeenkomst wordt georganiseerd teneinde tot een definitieve versie te komen.

1 Inleiding

In dit document vindt u de beschrijving van de huidige en beoogde inrichting voor het gebied dat ten oosten en ten zuiden van Oud-Brouwhuis ligt, ambtelijk bekend onder de naam 'Geledingszone Brouwhuis'. De naam waaronder we dit gebied willen inrichten en bekendheid willen geven is "Landschapspark Kloostereind". Deze notitie moet gezien worden als uitwerking van de gelijknamige BWB-notitie van 18-9-2012.

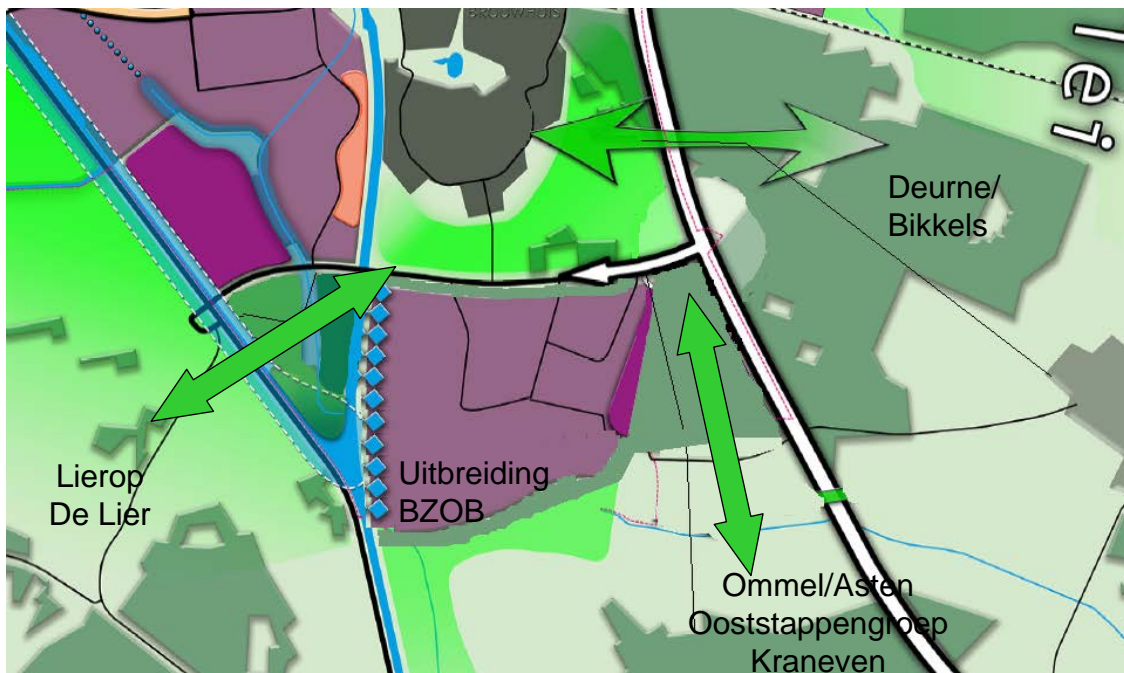
Landschapspark Kloostereind dient als een robuuste afscherming tussen het dorpse oude Brouwhuis en het nabij gelegen bedrijventerrein. Het landschapspark vervult een rol als 'groene wering' om de verdere verstedelijking en industrialisering tegen te houden. In *Landschapspark Kloostereind* ligt de nadruk op het in standhouden van het agrarisch cultuurlandschap, de oude Nederlandse vee-rassen, ons levend erfgoed, een scala aan recreatiemogelijkheden en een goede landschappelijke verbinding met het achterland. Het *Landschapspark Kloostereind* draagt zo bij aan de leefbaarheid in Brouwhuis en de belangen van de middenstand in en rond het *Landschapspark Kloostereind*.

Het *Landschapspark Kloostereind* wordt gevormd door het gebied rond de volgende wegen: Stipdonkseweg, Donkerstraat, Weyerbeemd, Weyerweg en Vliedense Bosdijk.

2 Infrastructuur van, naar en in het Landschapspark

Naaste de functie van een groene afscherming voor de bewoners van Brouwhuis, heeft het landschapspark ook de functie van recreatiegebied voor de bewoners van Helmond en de toeristen die in de directe omgeving verblijven. Hierbij kun je denken aan de toeristen die verblijven op vakantiepark 'De Bikkels', vakantiepark 'Oostappen' en camping 'De Lier'. Goede verbindingen van, naar en in het *Landschapspark Kloostereind* zijn van essentieel belang voor de levensvatbaarheid van de initiatieven van particulieren en de middenstand.

Hieronder volgen enkele verbeterpunten voor de infrastructuur van, naar en in het *Landschapspark Kloostereind*.

Van en naar Deurne / De Bikkels

Tussen Brouwhuis en Deurne ligt het vakantiepark 'De Bikkels' te Vlierden. Via de Vlierdense Bosdijk is een goed fietsverbinding met uitzondering van de levensgevaarlijke oversteek over de N279. Een ongelijkvloerse kruising brengt hier verbetering in.

Niet zo:

Maar zo:

Van en naar Ommel / De Oostappengroep

Tussen Brouwhuis en Asten liggen de vakantieparken 'De Oostappengroep' en 'Kraneven' te Ommel. Via de Weyerweg is een goede fietsverbinding mogelijk met uitzondering van de levensgevaarlijke oversteek over de Rochadeweg, waar een bocht in de Rochadeweg de kruising zeer onoverzichtelijk en gevaarlijk maakt. Een ongelijkvloerse kruising brengt hier verbetering in.

Niet zo:

Maar zo:

Het huidige bos gelegen tussen de 'Weyerweg' en de weg 'Bij Oostappen' vormt een aantrekkelijke groene verbinding voor recreanten die komen van en gaan richting Ommel en Asten. Deze verbinding is sterk te verbeteren door een verhard fietspad aan te leggen door deze bossen. Deze verharding maakt het landschapspark Kloostereind beter bereikbaar. Door het huidige (BZOB) bos te behouden kan een aantrekkelijke verbinding gerealiseerd worden voor recreanten.

Niet zo:

Maar zo:

Het verdient dan ook aandacht om het bos te behouden, dit in tegenstelling tot de huidige plannen.

Van en naar Lierop / De Lier

Tussen Brouwhuis en Someren ligt de camping 'De Lier' te Lierop. Via de Veldbeemd en Sluis 9 is er een goede en aantrekkelijke fietsverbinding met Someren. Helaas wordt het gebied rond de Veldbeemdweg bedreigd door de (beoogde) bestemming industriegebied. Deze bestemming maakt niet alleen de bestaande verbinding met Someren onaantrekkelijk maar ook een groot deel van de fietsroute 'Rondje Helmond' wordt hierdoor onaantrekkelijk.

Niet zo (bestemming industrie):

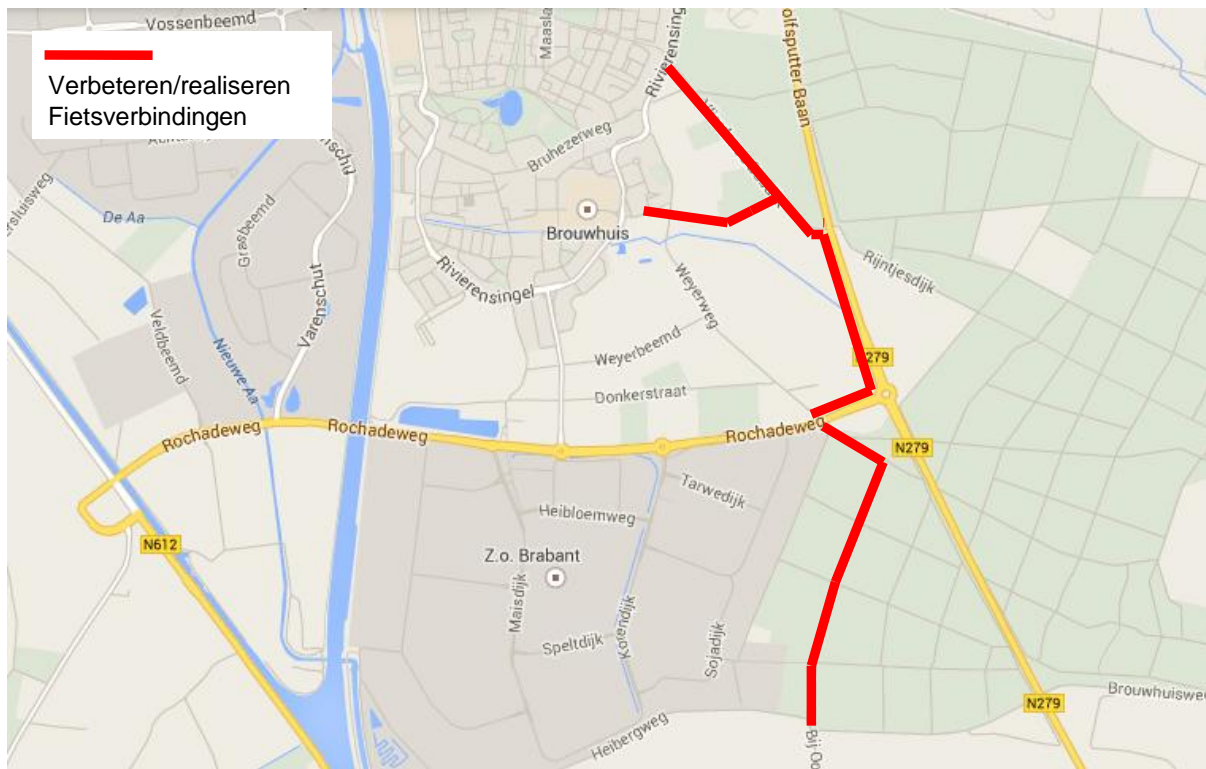

Maar zo (bestaande situatie):

In het Landschapspark Kloostereind fietsen en wandelen

De onderstaande figuur laat de te verbeteren en ontbrekende fietspaden zien. Door deze fietspaden aan te leggen ontstaat er een betere fietsverbinding tussen Ommel/Asten/ Deurne en het centrum van Brouwhuis. Dit komt ten goede van de continuïteit van de middenstand in het centrum van het oude Brouwhuis en de cultuurhistorische recreatiemogelijkheden in het buitengebied rond de Weyerweg.

De geleidingszone aan de rand van Brouwhuis biedt volop mogelijkheden om als wandel- en natuurgebied te fungeren. Bossen, water, akkers en velden zijn aanwezig. Naast de beschikbare wandelpaden dienen wandelpaden gerealiseerd of in ere hersteld te worden om het gebied toegankelijk te maken en een gesloten netwerk te realiseren. Als uitgangspunt is genomen dat de middenstand, en in het bijzonder de horeca, in het oude centrum van Brouwhuis een belangrijke uitvalsbasis vormt voor dagtoeristen.

In de onderstaande figuur is aangegeven welke wandelverbindingen verbeterd dienen te worden. De wandelpaden kunnen bijvoorbeeld bestaan uit leemkiezel zoals deze gebruikt is in de omgeving van het sportpark Esendonk.

De te verbeteren en/of te realiseren wandelpaden zijn gelegen nabij:

- De Driesweg
- De Rochadevijver
- De akkers tussen de Weyerweg en N279

3 Projecten in het landschapspark

In dit hoofdstuk staan diverse projecten beschreven die eraan bijdragen om het gebied ten oosten en zuiden van Brouwhuis te ontwikkelen tot *Landschapspark Kloostereind*. De projecten die hieronder beschreven staan illustreren wat de mogelijkheden zijn en wat we verstaan onder ingericht *Landschapspark Kloostereind*. Voor het realiseren van onderstaande of gelijksoortige projecten zal de samenwerking gezocht worden met omwonenden, belanghebbenden en de gemeente Helmond.

3.1 Wandel- trim- en ruiterroutes

Doelstelling: Het uitzetten van wandel- en trimroutes voorzien van bewegwijzering en trimtoestellen. Voorjaar 2015.

Het *Landschapspark Kloostereind* is een aantrekkelijk wandelgebied dat goed bereikbaar is vanuit het centrum van Oud Brouwhuis. Binnen enkele minuten loop je vanaf de horecagelegenheden gelegen aan de Peeleik naar het landschappelijk gebied aan de Weyerweg of Donkerstraat.

De volgende routes zijn/worden uitgezet.

1. Educatieve wandelroute;
2. Cultuurhistorische wandelroute;
3. Landelijke wandelroute;
4. Trimroute;
5. Ruiterroute.

In de bijlage is de uitwerking opgenomen. In eerste instantie worden routes uitgezet via de begaanbare paden. Wanneer nieuwe paden beschikbaar komen worden deze opgenomen in de wandelroutes.

Plan van aanpak

Wandelroutes: Wandelroutes worden door de werkgroep uitgezet en beschreven. Vooral nog is voorzien dat de wandelroutes met eenvoudige paaltjes worden aangegeven.

Trimroutes: Wandelroutes worden door de werkgroep uitgezet en beschreven. Over financiering van de trimtoestellen en aanleg wordt advies ingewonnen bij Wijkraad Dierdonk en Wijkraad Rijpelberg.

3.2 Picknickplaatsen

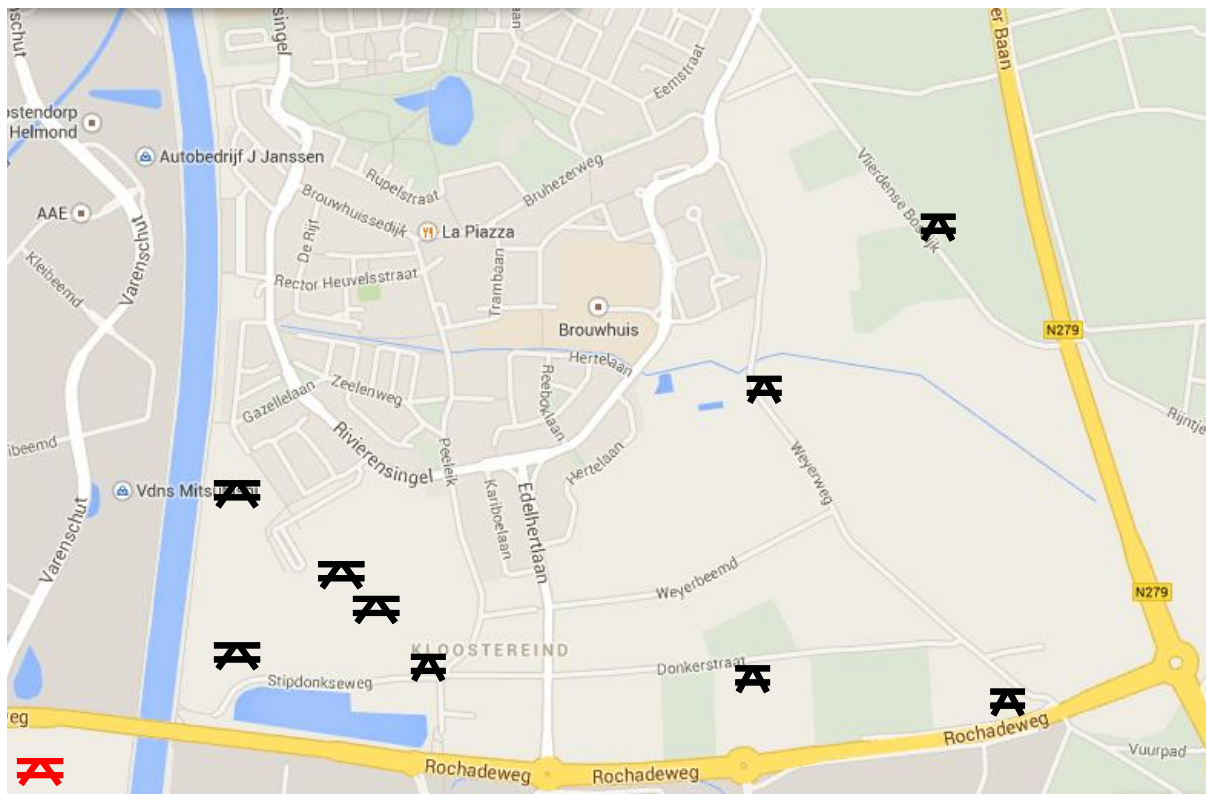
Doelstelling: Het verbeteren en/of realiseren van rust- en picknickplaatsen die passen bij de functie ter plaatse. Najaar 2014.

In de onderstaande figuur zijn de bestaande picknickplaatsen weergegeven. Deze picknickplaatsen bestaan meestal uit een bank en een prullenbak. Samenhangend met de projecten die in dit hoofdstuk beschreven staan kan het wenselijk zijn om banken te vervangen door een picknicktafel. Picknicktafels bieden meer zitplaatsen en zijn geschikter om aan te eten.

Een eerste inventarisatie levert de volgende resultaten op:

- Momenteel ontbreekt het aan een picknickplaats op de hoek 'Stipdonkseweg – Veldbeemd' nabij sluis 9. (rood)
- De bank aan de Donkerstraat dient gerepareerd/vervangen te worden.

Plan van aanpak:

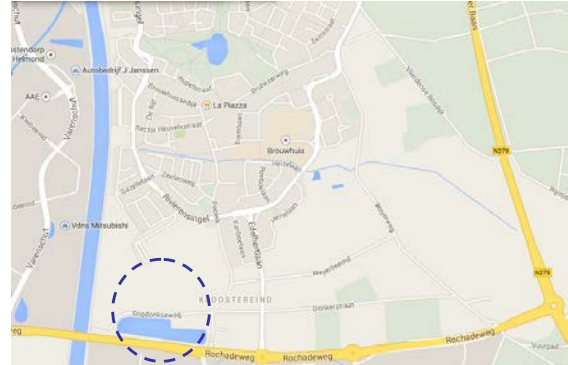
Het inventariseren van de plaatsen en het vaststellen van de functie en gewenste inrichting.

Het in overleg treden met de gemeente en/of sponsoren voor het repareren van bestaande en realiseren van nieuwe picknickplaatsen.

3.3 Steigers voor mindervaliden

Doelstelling: Het aanleggen van 2 kleine steigers bij de vijver die bereikbaar zijn voor minder validen. Hierbij in acht nemend dat te toegangspaden niet te gebruiken zijn als parkeerplaatsen. Oplevering voorjaar 2015.

De Rochadevijver is een gewilde visvijver. Daarnaast vormt het fietspad naast het kanaal, de Stipdonkseweg en het voetpad langs het sportpark een gewilde wandelroute. Deze wegen en paden zijn ook goed begaanbaar voor minder validen. De bereikbaarheid van de visvijver is echter voor mindervaliden slecht.

Hieronder een foto van de bestaande situatie en een voorbeeld van een steiger die bereikbaar is door mindervaliden.

Huidige situatie

Steiger voor mindervaliden

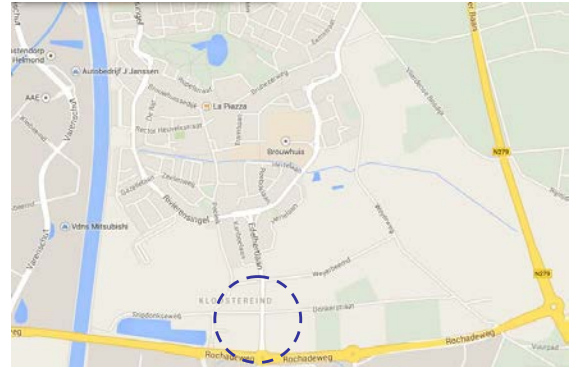
Plan van aanpak

De gemeente wordt benaderd voor het realiseren van steigers voor mindervaliden. Getracht wordt zaken met een beperkt budget te realiseren. Hierbij kun je denken aan het zoeken van sponsors, het aanschaffen van materiaal en het maken van de steigers in eigen beheer en/of bijvoorbeeld in de werkplaats van Het Baken aan de Pastoor van Leeuwenstraat.

3.4 Kapel

Doelstelling: Het realiseren van een kapel die voor publiek toegankelijk is, oplevering najaar 2015.

Momenteel is er een particulier initiatief om op de hoek van de Donkerstraat en Verbindingsweg een kapel te realiseren. Een kapel in dit gebied zal de landschappelijke en cultuurhistorische uitstraling in het landschapspark versterken. De kapel doet dienst als publiektrekker voor recreanten. Daarnaast biedt de kapel een alternatief voor de gelovigen uit Brouwhuis, nu onlangs de kerk gesloten is. Hieronder treft u een foto aan van de kapel die als voorbeeld dient.

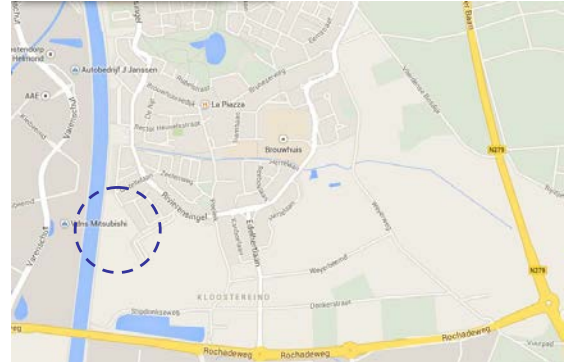
Plan van aanpak

De kapel zal gerealiseerd worden op basis van sponsoring en vrijwilligerswerk. Wanneer de gemeente Helmond zijn medewerking verleent wordt de kapel in het najaar van 2015 opgeleverd.

3.5 Verbouwen van spelt t.b.v. Bakhuis

Doelstelling: Het verbouwen van spelt (tarwe) in de zomer van 2015 op de akker gelegen aan de Driesweg (eventueel met op het naastgelegen grasveld een picknicktafel en informatiebord).

Het Bakhuis is niet meer weg te denken in Brouwhuis. Een groep enthousiaste vrijwilligers organiseert met grote regelmaat bakdagen voor geïnteresseerden en verzorgt educatie. Als aanvulling op het bakken van brood op een traditionele manier en het organiseren van bakdagen, bestaat de wens om in eigen beheer spelt (tarwe) te verbouwen. De gedachte gaat uit naar de akker die gelegen is aan de Driesweg.

Naast de akker is een grasveld gelegen. Dit grasveld biedt mogelijkheden om in voorkomende gevallen activiteiten te organiseren en te fungeren als picknickplaats.

Akker aan de Driesweg

Spelt tarwe

Plan van aanpak

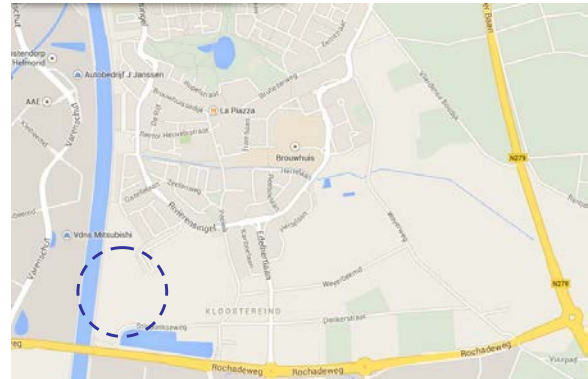
Gemeente benaderen om het beheer van de akker toe te kennen aan het Bakhuis en toestemming te verlenen om spelt (tarwe) te verbouwen op deze akker.

Op termijn het plaatsen van een picknicktafel met een informatiebord over het verbouwen van spelt. Voor dit laatste wordt gezocht naar sponsors en subsidiemogelijkheden.

3.6 Insectenwand

Doelstelling: Het realiseren van minimaal 1 insectenwand en uitzetten van padden (eventueel met op het aangelegen terrein een picknicktafel en informatiebord).

Tegen het kanaal ligt een gebied dat ingericht is als watergebied. Dit gebied is onder anderen geschikt voor het uitzetten van padden en is een aantrekkelijk leefgebied voor insecten.

De hoek die gelegen is aan de Stipdonkseweg en het fietspad naast het kanaal maakt deel uit van Rondje Helmond. Deze hoek biedt de mogelijkheden om als rustplaats te fungeren, waarvoor een picknickplaats ingericht kan worden met als bezienswaardigheid een insectenwand.

Watergebied naast kanaal

Voorbeeld insectenwand

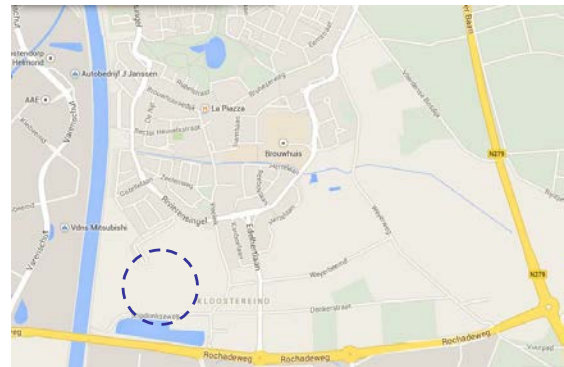
Plan van aanpak

De gemeente wordt benaderd voor het realiseren van de insectenwand. Getracht wordt zaken met een beperkt budget te realiseren. Hierbij kun je denken aan het zoeken van sponsors, het aanschaffen van materiaal en het maken van de insectenwand in eigen beheer en/of in de werkplaats van Het Bakken aan de Pastoor van Leeuwenstraat.

3.7 Herinrichten van kleine landschapselementen

Doel: Het aanleggen van hoogstam-boomgaarden, en knotwilgen langs waterlopen.

Karakteristiek voor het boeren landschap zijn bijvoorbeeld boomgaarden met fruitbomen, en ook rijen knotwilgen langs waterlopen. Deze kunnen bijdragen aan het landschappelijke karakter van Brouwhuis. Het streven is om een aantal kleine landschapselementen te realiseren met fruitbomen. Mogelijk deels op gronden die eigendom zijn van de gemeente, maar ook particuliere initiatieven kunnen worden ondersteund.

Het eerste voorstel is om een hoogstam-boomgaard met oude fruitrassen te realiseren binnen de afrastering van de schapenweide in plan Espendonk. Het plaatsen van hoogstam-bomen in het landschap geven de karakteristieke inrichting van de oude Dries weg terug.

Locatie

Impressie na plaatsen van fruitbomen

Plan van aanpak

De weide aan de Stipdonkseweg is eigendom van de gemeente Helmond, en particulier in gebruik voor begrazing door schapen. In overleg met de gemeente wordt de mogelijkheid van het aanleggen van een hoogstam-boomgaard met oude fruitrassen onderzocht. In samenwerking met Brabants Landschap wordt momenteel dit voorstel uitgewerkt en is de subsidie-aanvraag in voorbereiding.

3.8 Oude Nederlands vee-rassen, ons levend erfgoed

Doelstelling: Het opzetten van een netwerk van een aantal veehouders en particulieren in het buitengebied van Brouwhuis die het in standhouden van het houden van oude bedreigde Nederlandse vee-rassen nastreven en deze willen inzetten voor begrazing op diverse locaties.

Vee dat op traditionele wijze wordt gehouden versterkt het aanzien van het landschappelijke karakter van Brouwhuis. Activiteiten die gericht zijn op het verlevendigen van het landschapspark zoals bijvoorbeeld het organiseren van open-deur dagen, verkoop van streekproducten, thematochten, informatieborden, educatie enzovoort, maakt het gebied aantrekkelijk voor recreanten maar ook voor scholen. In het kader van natuurgericht beheer zijn door de gemeente Helmond voor een particulier initiatief in het plan Espendonk, vrijgekomen landbouwgronden beschikbaar gesteld voor begrazingsbeheer door schapen. Direct aan de Stipdonkseweg gelegen 'Rondje Helmond' zijn in 2010 voor dit doel schapenweiden ingerasterd en grazen er sindsdien Zeeuwse Melkschappen. Dit is een oud ras dat is opgenomen in de lijst van bedreigde rassen. Naar dit voorbeeld kan worden gezocht naar mogelijkheden elders in het Landschapspark om veehouders en/of particulieren te stimuleren om ook oude vee-rassen in te zetten in het gebied en een bijdrage te leveren aan het beoogde landschappelijke karakter.

Plan van aanpak: Veehouders en particulieren benaderen om een netwerk op te zetten met als doel het in stand houden van oude Nederlandse vee-rassen, en die mede zorg willen dragen voor begrazingsbeheer van kleinschalige landschapselementen in het buitengebied van Brouwhuis.

3.9 Wilde bloemen

Doelstelling: Het realiseren van minimaal 4 stroken met wilde bloemen vanaf voorjaar 2015.

Naar voorbeeld van de bloemstrook aan de Rivierensingel worden op een aantal plaatsen wilde bloemen ingezaaid. De bloemen kleden het landschap aan en vormen een belangrijke basis voor een goede leefomgeving van (bedreigde) bijen.

In onderstaande figuur zijn de stroken aangegeven die beoogd worden om te realiseren.

Plan van aanpak

Bij de gemeente een verzoek indienen voor inzaaien van bloemenmengsels, het aanwijzen van mogelijke percelen (stroken), het frezen en zaaiklaar maken. Aanvraag indienen voor de bijbehorende subsidie.

3.10 Broedplaatsen

Doelstelling: Het uitzetten en beschermen van broedplaatsen voor weidevogels op minimaal 3 locaties binnen 2 jaar.

De akkers rond Brouwhuis zijn bij uitstek geschikt als broedgebied voor weidevogels zoals de Kievit, Grutto en Tureluur. Door voorzieningen te treffen kunnen voor deze weidevogels broedplaatsen gecreëerd worden. Door deze mogelijkheid uit te beiden wordt het gebied aantrekkelijk voor de vogelliefhebber en kan het komende jaar zomaar het eerste Kievits-ei bij Brouwhuis gevonden worden.

Weide in Geledingszone Brouwhuis

Beschermen van broedplaatsen

Plan van aanpak:

Vogelliefhebbers en omwonenden in het buitengebied benaderen om een plan uit te werken, waarna de broedplaatsen uitgezet en/of beschermd worden.

3.11 Bijenhouden

Doelstelling: Het uitzetten van bijenkasten op minimaal 3 locaties binnen 2 jaar door leden van de Imkerverenigingen.

Bekend is dat een aantal bewoners van Brouwhuis actief lid zijn als imker. Het buitengebied biedt voldoende mogelijkheden om bijenkasten uit te zetten. Het voorstel is om op een aantal locaties in Brouwhuis bijenstal-letjes te realiseren waar imkers hun bijenkasten kunnen plaatsen. Bijenkasten dienen te worden geplaatst en beheerd door deskundige imkers op terreinen waar toezicht is.

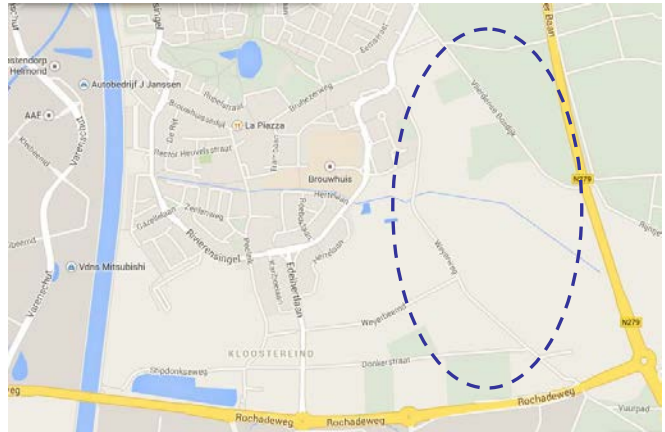
Plan van aanpak

Imkerverenigingen en omwonenden in het buitengebied benaderen om een plan uit te werken, waarna bijenstallen geplaatst worden en de bijenkasten uitgezet worden.

3.12 Natuurontwikkeling

Doelstelling: Het vaststellen of binnen 2 jaar een gedragen plan ontwikkeld kan worden om delen in het buitengebied te ontwikkelen als natuurgebied (met meer wandelmogelijkheden).

Het buitengebied nabij de N279 bestaat voor een groot deel uit bossen en een gebied met open akkers voor landbouw. Naast de N279 waar nu de akkers liggen zou de natuur versterkt kunnen worden om het Landschapspark meer te scheiden van het verkeer. De gedachte gaat uit naar een bomenrij naast de N279 en bijvoorbeeld rijen knotwilgen in het landschap naast de aanwezige loop.

Daarnaast kan het landschapspark aantrekkelijker gemaakt worden voor een wandeling door een deel van de akkers om te zetten in natuur. De loop die in dit gebied aanwezig is kan mogelijk de basis vormen voor een beek.

Akker nabij N279

Natuurgebied

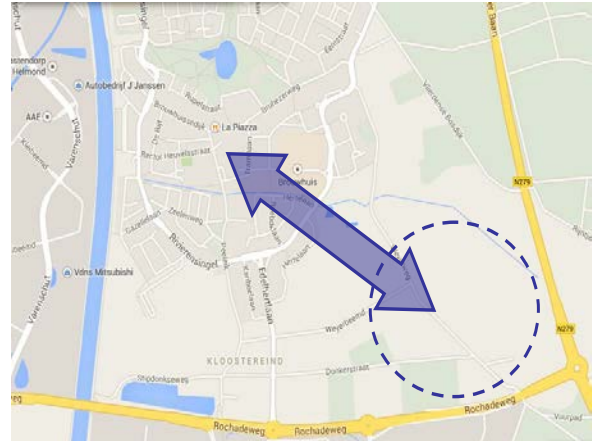
Plan van aanpak

Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om het gebied in te richten als natuurgebied.

3.13 Streekinformatiepunt

Doelstelling: Het vaststellen of binnen 2 jaar een faciliteit met het karakter van een streekinformatiepunt gerealiseerd kan worden in het buitengebied.

Momenteel kent het buitengebied aan de Weyerweg geen trekpleister voor recreanten. De gedachte gaat uit naar een streekinformatiepunt voor recreanten. De locatie kan tevens dienst doen als faciliteit voor bijvoorbeeld: een inkervereniging die actief is in het buitengebied, een heemkundekring en/of een winkel voor streekproducten.

Een streekinformatiepunt in het buitengebied vormt zowel qua locatie als functie de tegenhanger van de dorpskern van het oude Brouwhuis waar enkele horecagelegenheden en middenstand zijn gevestigd. Zowel de horeca in het centrum van het oude Brouwhuis als het streekinformatiepunt in het buitengebied kunnen als uitvalsbasis dienen voor recreanten. Het buitengebied zelf vormt de verbinding en is tevens een gebied met recreatieve activiteiten.

Zoekgebied

Informatiecentrum/streekmuseum

Plan van aanpak

Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn in het zoekgebied voor het realiseren en/of inrichten van een faciliteit met het karakter van een streekinformatiepunt.

4 Dorpskern Oud-Brouwhuis

Een aantrekkelijk en levendige dorpskern in Oud-Brouwhuis met een gevarieerd aanbod vanuit de middenstand is in ieders belang. Een gevarieerd aanbod trekt publiek van verschillende aard. Dit versterkt het netwerk en daarmee de bekendheid van de mogelijkheden in en om Brouwhuis. De middenstand vervult dan ook een belangrijke rol binnen het *Landschapspark Kloostereind*. De horeca-ondernemers bieden de bezoekers de mogelijkheid om een consumptie of diner te nuttigen. Maar ook ondernemers die streekproducten, woondecoraties en activiteiten in het buitengebied aanbieden, zorgen voor een aantrekkelijke omgeving voor bezoekers van Brouwhuis. Om activiteiten in het buitengebied gestalte te geven kunnen ze gebruik maken van de mogelijkheden en de infrastructuur van een ingericht landschapspark.

Horeca

Klootschieten

Boerengolf

Tourtocht

De (extra) inkomsten van ondernemers die voortkomen uit de activiteiten in het landschapspark zouden mede een basis moeten vormen om promotie en/of beheer van het landschapspark mogelijk te maken.

Plan van aanpak

Benaderen van de middenstand om:

- bestaande activiteiten in kaart te brengen;
- activiteiten te ontplooiën die passen binnen de visie van het Landschapspark;
- promotie en sponsoring van het Landschapspark mogelijk te maken.

5 Beheersstichting

Om de middelen te beheren en benodigde activiteiten aan te sturen gaat de gedachte uit naar het oprichten van een beheersstichting. Deze stichting wordt op termijn gevormd uit vrijwilligers en ondernemers uit de wijk Brouwhuis en zal (kan) taken overnemen die nu door de gemeente waargenomen worden. Te denken aan:

- Onderhoud;
- Vrijwilligers;
- Subsidiemogelijkheden;
- Promotie.

Plan van aanpak.

De werkgroep 'Landschapspark Kloostereind' inventariseert, initieert en bundelt alle activiteiten en faciliteiten die plaatsvinden in het kader van het ontwikkelen van *Landschapspark Kloostereind*.

Wanneer er voldoende draagvlak en omvang is zal de werkgroep in overleg treden met de Wijkraad en participanten om een beheersstichting op te richten.